

lig józan észszel ma a talos körök sem hihetik. szik!

szik, hogy a kiegyezés gy esztendeje a magyar rá, oly gyámoltalanná tette y szolgálkú, gerinctelen szóvá süllesztette volna, az idegen járom gyűlőt a Gott erhalte-ra is képes colni.

a Gott erhalte ugyanaz, Svájcnak Geszler kalapja, tt mindenki köteles volt egemelni.

ák a torna-ünnepélyen, hogy ójuk egészséges, hazafias szült.

magyar tanuló ifjúságtól hetett várni.

Hentaller Lajos.

Marokkói kérdés. Több elő- a lap *Marokkó megszállását* assagnac azt írja az „Auto- hogy a marokkói kérdést meg- bé el nem odázható. Marokkó eszélyt képez Franciaország lokaira nézve, miért nincs más minthogy Franciaország hal- ul okkupálja Marokkót, mint- titani állapotok most már tür-

Német gabonavámok. Berlin- k, hogy a német kormány a noknak métermázsánként 50- való emelését fogja javas- ni. Hir szerint a délnémet k ily mérvű vámemelés ellen gásuk. Ugyancsak fölemelik arhabeviteli vámkokat is.

chovszki között váltattak úgy látszik, hogy Itália magatartása Albániával és az alban mozgalommal szemben Bécsben is rossz vért szült. A bécsi aggodalmak Olaszország tevékenysége dolgában mindazonáltal tulzottnak látszanak, Olaszország komolyan óhajta az európai Törökország épségben tartását a jelenlegi határokkal s a török közigazgatás minden javítását, melyet a jelenlegi elégedetlenség tesz szükségessé, örömmel üdvözlne. Ha azonban ezek a javítások meg nem történ- nek, vagy ha kormányforma-változás áll be, akkor Olaszország független államnak szeretné látni Albániát. Olaszország nem törekszik terület-nagyobbitásra, nem emel kifogást ama három vasut valamelyikének tervezett építése ellen, a melyek a Balkán- politikusok képzelő erejét annyira fölcsi- gázták. Ugy látszik azonban, hogy épp oly kevésbé volna hajlandó Itália Albániának az osztrák-magyar monarchia által való megszállását, mint Tripolisznak francia, angol, vagy német részről való okkupálá- sát tűrni.

Romániában ministerválság van. Buka- restből jelentik, hogy Stoicescu igazság- ügyminister beadta lemondását. Stoicescu elhatározását Sturdza minisiterelnöknek és hadügyministernek a Collaro-féle örökösö- dési ügyben tanusított magatartása idézte elő. Collaro ugyanis vagyonos görög alatt- való volt és sokáig élt vadházasságban egy magyar asszonnyal. A viszonyból egy fiugyermek született, a kit a gazdag Collaro adoptált. Collaro nemrégén meghalt s egész vagyonát örökbefogadott fiának hagyományozta, a kit végrendeletben általá- nos örököséül jelölt meg. Collaro halála után görögországi rokonai az örökbefoga- dott s a görög törvények értelmében az adoptálás dacára is magyar fiut ravasz fondorlatokkal meg akarták fosztani az örökségétől. A görög külügyminister töl- hasznalta a Románia és Görögország kö- zött ez idő szerint létező barátságos vi- szonyt és bizalmasan kérte Sturdza minis- terelnököt, utasítsa a román bíróságokat, hogy Collaro hagyatékát itéljék oda a gö- rögöknek. Sturdza átiratban tudatta Stoicescu igazságügyministerrel a Görög kül- ügyminister szándékát és kérését. Stoicescu minister ugyancsak átiratban értesítette Sturdzát, hogy ő nem haj- landó a bíróság ítélkezési jogát befo- lyásolni. Sturdzát nagyon meglepte Stoicescu erélyes visszautasítása, de bosszúságát ellit- koltá ama reményben, hogy a bíróság még a görögök javára dönthet. Sturdza csaló- dott, mert az örökséget az ilfovi törvény-

korszak kezdetét jelentené. Bizonyára na- gyon szép dolog volna, ha az a jó fegyver- barátság, a melyet a franciák Kinában megtartani kénytelenek, mert a cár így akarja, Euópára is kihatna, de attól félünk, hogy ez a reményünk hiú és hogy a franciák valamennyien Szedán megbosszulására gondolnak, még ha nem beszélnek is vala- mennyien róla. Bonnal a felköszöntő előtt való napon azt mondta, hogy a két hadsereg méltó arra, hogy egymással mérközzék. Meg vagyunk győződve, hogy Bonnal tábornok sem gondolt ezek- nél a szavaknál csupán parádés marsra vagy manőverre és talán nem vétünk el- lene, ha föltesszük, hogy a német had- sereg éltetésénél egyuttal azt kívánta, hogy a franciák ezt a hadsereget derekasan megverjék. A német császár barátságos viselkedése mindazáltal annál figyelemre- méltóbb, mert senki sem fogja gyöngeség- nek magyarázni és ha nem találja meg Franciaországban a kívánt visszhangot, ugy Németország azzal a tudattal fog vigasztalódni, hogy semmit sem követelt el, a mivel a jó viszonyt megzavarhatta volna.

Vilmos császár egyébként, mint egy másik berlini táviratunk jelenti, nagy ki- tüntetést szánt Bonnal francia tábornok- nak. A hivatalos ujság valószínűleg közvet- lentül a francia tiszttek elutazása előtt fogja közölni ezt a kifüntetést. — E né- met-francia barátkozáskor éppen kapóra jön a „Kreutzzeitung“ egy levele, a melyet egy Kelet-Azsiában lévő német tiszt irt, a ki nem győzi eléggé magasz- talni a német és francia katonák szives és bajtársi viszonyát. A baráti jó viszony oly benső, hogy ugy látszik, mintha az 1870-iki szakadás végképen megszűnt volna. A francia tiszttek minduntalan hangoztatják a német császár iránt való nagy tiszteletüket és szeretnék, ha a csá- szárt Franciaországban üdvözölhetnék.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

* **Nagy adomány.** Dr. Toldy László székesfővárosi főlevéltárnok, mint a fő- városi könyvtár gondozója, érdekes je- lentést tett ma a tanácsnak. Bejelentette ugyanis, hogy *Frey József* nyugalmazott fővárosi tanító és a törvényhatóságnak számos éven át bizottsági tagja, az idén betöltvén 90-ik esztendejét, könyv-

tárát a fővárosi könyvtár gyarapítására följánlotta. E könyvtár összesen 131 munkából áll, melyek 266 darabot tesznek ki; ezekből 83 munka 183 darabban budapesti vonatkozású s ezek között sok olyan van, a mi eddig nem volt meg a fővárosi könyvtárban. A könyvadományon kívül átadott Frey a főlevéltárnoknak tíz darab, összesen kétezer korona névértéket képező részvényt azon célból, hogy ezek alapítványt képezzenek, melynek jövedelme a könyvtár gyarapítására fordítassék. A főlevéltárnok kéri a tanácsot, hogy a kétrendbeli adományt elfogadva, az alapítóoklevél kiállítása iránt intézkedjék. Örömmel üdvözljük a derék városatyát, ki nevét a főváros érdekében tett jótékony alapítványával már többszörösen emlékeztetessé tette, ezen újabb nemeslelkű adományozása alkalmából, melylyel jó példát adott tetszősebb polgártársainak és a törvényhatósági bizottság tagjainak arra, hogy ezen a téren is, tudniillik a fővárosi könyvtár támogatásának terén legyenek áldozatkészek. Hiszen ha ezt a könyvtárt gyarapítják, azzal nem annyira a városnak mint testületnek, hanem a főváros lakosságának tesznek szolgálatot, a midőn ezt az új, fejlődésben lévő kulturális intézményt támogatják és hozzájárulnak, hogy idővel a fővárosi könyvtár nagy nyilvános könyvtárrá fejlődhessenek.

* **Fontaine lumineuse.** Két éve már, hogy a közgyűlés elrendelte a pörlesztését az 1896. évi színes szökőkút tartozékainak, melyeket a kormány a főváros hozzájárulása nélkül a Ganz-cégnek átadott. Sem az ügyesség, sem a mérnöki hivatal nem tudtak eljárási módozatot proponálni és így most a tanács elhatározta, hogy a jogügyi bizottságtól fog javaslatot kérni, hogy

nősa ingyen ajánlotta föl két legszebb szobáját, a mit a fogadó-bizottság köszönettel elfogadott.

— **Somogyi Dezső a montenegrói fejedelemnél.** Somogyi Dezső fiatal zongoraművész, ki a múlt héten az „Országos Kaszinóban” egybegyűlt magánasszonyok nagy tetszését érdemelte ki mint értesülünk, legközelebb *Cettinje*-be utazik, hogy a fejedelmi udvarnál hangversenyezzen. Örvedetes dolog, hogy ennek a tehetséges fiatal embernek alkalma nyíljon, hogy művészetét ilyen széles irányban bemutathassa, hogy dicsőséget szerezzen magának és külföldön a magyar névnek. Az őszszel Somogyi Dezső egy külföldi tanárhoz megy, hogy elkétesse művészetét.

— **Ehrlich Mózes temetése.** Óriási előkelő közönség résztvevő kegyelete kísérte a Chevra Kadisa elnökét ma délelőtt utolsó útjára. A ravatal a Dorottya-utca 3. szám alatti gyászházban volt föllállítva és délelőtt 9 órakor vette kezdetét a temetés ünnepes szertartása. A temetésen a dohány-utcai templom énekkara *Lazarus* főkantór vezetése mellett megható gyászdalokat adott elő, majd pedig dr. *Kohn* Sámuel főrabbi bucsuztatta el a halottat, a kit a kerepesi-úti temetőben helyeztek örök nyugalomra.

— **A degeneráció.** Starr, a chicagói egyetem tanára a degeneráció jelének tekintti azt, ha valaki haját a közepén választja el, himzett, lágy mellű ingeket hord, vagy övet visel mellény helyett. Ugyancsak degenerációt lát a tetoválás divatjában is. Starr tanár nagy antropológus hírében áll és annál nagyobb a fölháborodás ellene az amerikai dandyk között eme nyilatkozatai miatt. Fölhözvák, hogy voltak igen nagy emberek, a kik a közepén választották hajukat és neveltséges dolognak tartják az öltözködésből tudományos következtetéseket levonni.

— **A Novaja Wremia**—t. Orosz-

— **A költők kongresszusa.** Tegnap számunkban megemlítettük, hogy a francia költők kongresszust tartanak Párisban. Ma a kongresszus lefolyásáról kaptunk tudósítást, mely csak azt bizonyítja, hogy az ideges és izgékony költőknek nem igen való kongresszus. Az előadók jelentéseit folytonos közbekiáltásokkal szakították meg, sőt többen kénytelenek voltak abbahagyni jelentéseik fölolvasását. Dierx, a költőfejedelem nem győzte rendre inteni alattvalóit és annyira kifáradt, hogy később *Catulle Mendès*-nek kellett elfoglalnia az elnöki széket. Határozatokat nem igen hoztak, azt azonban kimondták, hogy egy költői szalonat kell alakítani; a hol fiatal költők recitálhassák el verseiket, melyek nem találtak kiadókra. Az ülés igen zajos volt, a minék egy részről az volt az oka, hogy néhány normandiai költő a politikát is belevonta a tanácskozásokba. Sok baja volt az elnöknek a nacionalista költő urakkal is, a kik minduntalan a száműzött *Deroulédet* éltették, a ki tudvalevőleg egyik első költője Franciaországnak.

— **Szent Lászlóról szóló ereklyék.** A Nagy Képes Világtörténet 115—116. füzetével az V. kötet befejezéséig jut, mely kötet a hűbériség és lovagság történetét tárgyalja, azt a kort, a melynek dús gazdag képében a magyar történetnek egy pár költői alakja is ott van. A legelső alak ezek közt *Szent László*, a kit a kereszties hadjáratok eszméi vezettek, ihlettek, a ki egyik ilyen hadnak választott vezére is volt. Ő benne testesül meg a keresztény lovag magyar formája, az államszerző, törvényalkotó. A népe vallását védő nagy király, a ki a lovagság, lovagi erények fegyverzetében tündökölt. Az ő szobra állott régi püspöki székhelyeken az oltárok oldalán, az ő magasztos alakját vették címerükbe a magyar vármegyék közül többen, az ő emlékét zengte századokon át a magyar lant és a magyar ének templomokban és a főurak palotáiban. A rá vonatkozó emlékeknek gyűjteményét találjuk a most megjelent kötetben. Ott van *Szent László* emléke is, a ki a magyar népnek a hűbérrendszerrel szembeni harca során a magyar nemzetiségét megerősítette.

minduntalan kiment a helyiségből és megint visszatért. Közben rádólt kisérdőre és olyan botrányt keltett, hogy a körülöttük ülő hölgyek arca szinte belepirult a látványba. A helyiség igazgatója féltvén helyisége jóhírért, egy pincérrel megüzente a két rendőrtisztviselőnek, hogy jó lenne, ha hamarosan eltávoznának. Uniformisban volt mind a kettő s valószínűleg ettől nyertek bátorságot arra, hogy rendületlenül tovább mulassanak a tisztességes közönség megbotránykozásán. Végre közbelépett ifj. *Pekáry* rendőrfogalmazó, a ki mint inspekciós tisztviselő felelős volt a rendért. Az egyik rendőrnök tényleg eltávozott is *Pekáry* fölszólására, a másik ellenben egyszerűen megtagadta az engedelmességet. Megragadta fölebbvalójának kabátját, ráncigálta és hangosan odadörögte:

— *Pekáry* fogalmazó nekem nem parancsol!

Óriási néptömeg gyűlt a botrány színhelyére és nagy gyönyörűséggel nézte a tisztviselők háboruskodását. *Pekáry* rendőrfogalmazó még a délelőtt folyamán bejelentette az esetet a rendőrségen és a főkapitány már megindította is a fegyelmi eljárást.

— **Amerikai volt-e Ádám?** Egy kanadai lap egész komolyan azt újságotolja, hogy Kaliforniából egy expedíció indult el annak kikutatására, vajjon Ádám amerikai volt-e? Ennek az expedíciónak nyilvánvaló célja nem annyira az első ember nemzetiségének megbizonyítása, mint inkább megállapítani azt, hogy hol volt a földi paradicsom. A misszió elutazott *Klondy*kéba, hogy ott keresse Ádám sírját, vagyis inkább annak az almanak a csutkáját, melyen Ádám rágicsált. *Jessups K. Morin*-nak hívják azt a gazdag amerikai mágnást, a ki 50.000 dollárt szentel e különös célra. A misszió két orosz és egy amerikai tudósból áll. Ezek a földi paradicsom helyét keresik.